

Hans Theys

Aangename wapens

Gesprek met Victoria Parvanova

- Vooraleer we van start gaan, zou ik...

Victoria Parvanova: Mijn artistieke praktijk en intellectuele belangstelling vloeien voort uit een oude fascinatie voor Schoonheid. Toen ik voor het eerst voorwerpen maakte die in de eerste plaats vooral mooi wilden zijn, stuitte ik op veel negatieve reacties. Daarom ben ik 'Beauty Restored' van Mary Mothersill gaan lezen, wat mij heeft gebracht bij 'A History of Modern Aesthetics' van Paul Guyer en de 'Kritiek van het Oordeelsvermogen' van Kant. Voor Kant vormt ons vermogen tot het waarderen van Schoonheid een brug tussen de reine en de praktische rede. Volgens hem komt het plezier dat wordt opgewekt door schoonheid voort uit het spel tussen die twee denkvormen. Schoonheid is niet monistisch, ze doet zich altijd voor als een evenwicht tussen twee extremen, bijvoorbeeld organische en geometrische vormen.

- Dat doet mij denken aan...

Parvanova: Naast mijn belangstelling voor esthetica, heb ik mij altijd beziggehouden met humor, omdat die altijd deel lijkt uit te maken van de esthetische ervaring of er tenminste mee samenhangt. Voor Bergson bestaat humor in de verstoring van een mechanisch en voorspelbaar verloop. Ik denk dat Schoonheid iets vergelijkbaars doet. Ze lijkt onze automatische visie op de dingen te verbreden of te verstoren, waardoor die op een nieuwe, stralende manier aan ons verschijnen. In dit verband ben ik het werk van tal van standup komieken gaan bestuderen, omdat ik hun vak als de zuiverste vorm van komedie beschouw. Ik ben het niet eens met Freud dat grappen uiting geven aan onderdrukte verlangens, toch niet meer dan elke andere menselijke activiteit. Ik denk dat grappen voortkomen uit ons onophoudelijk zoeken naar samenhang en 'waarheid'. Absurde situaties en verhalen zijn komisch omdat ze ons brein ertoe verleiden naar samenhang en logica te zoeken waar die niet zijn. In zijn boek 'True Story' beschrijft de komiek Bill Maher een grap als een dialoog tussen twee verschillende dingen. Volgens Maher en Louis C.K. verbindt humor twee verschillende gebieden op zo'n manier dat er een dieperliggende betekenis gesuggereerd wordt. Dit lijkt op Kant's dualistische theorie over Schoonheid.

- Het is ook...

Parvanova: In mijn werk probeer ik verschillende gebieden van de zogenaamd hoge en lage cultuur, gewijd aan verschillende vormen van schoonheid, met elkaar te verbinden, bijvoorbeeld kleurboeken, Franse classicistische tuinen en poedels (de haagscheerkunst als evenwichtsoefening tussen organische en geometrische vormen), Versailles, Las Vegas, Palm Springs, de zoektocht naar schoonheid in de wereld van de mode en de consumptie, de fascinatie voor de kapitalistische cultuur in Oost-Europa, de fotomodellen Bella Hadid en Kendall Jenner, het fenomeen Barbie en

een hiermee verbonden naïef aftasten van een perfecte, utopische wereld, pop art, Andy Warhol, Jeff Koons and Alex Israel, wiens emotionele talkshows een verlenging zijn van zijn kunst (en die net een nieuwe geur heeft gecreëerd met Louis Vuitton).

- In 1989 verklaarde Koons dat hij...

Parvanova: In de wereld van een youtube influencer als Jeffree Star, lijken de zoektochten naar schoonheid, betekenis en zingeving met elkaar verstrengeld op een heel oppervlakkige, maar daardoor net beklijvende een veelzeggende manier. Volgens mij vertelt onze ogenschijnlijk oppervlakkige zoektocht naar schoonheid en zingeving iets over wezenlijke spirituele behoeften. In mijn schilderijen speel ik met deze elementen om gestalte te geven aan een veelvormige benadering van schoonheid, humor, poëzie en politiek.

- Maar als...

Parvanova: Ik ben ervan overtuigd dat schilderijen tegelijk goed gemaakt, mooi en grappig kunnen zijn. Ik denk dat hun meervoudige status als manueel vervaardigde voorwerpen die beelden kunnen bevatten of oproepen, hen geschikt maakt om te dienen als aangename wapens.

- Wapens?

Parvanova: Overall herken ik vrouwen en mannen die het recht opeisen tegelijk vrouwelijk, mannelijk, mooi en slim te zijn. Ik denk dat je een politieke betrokkenheid niet kan loszien van een persoonlijke stijl. Ik denk dat een vrouw het recht kan opeisen zich te kleden en op te maken als Barbie en zich tegelijk in te zetten voor het feminisme en gelijke rechten. Zoals Taylor Swift het uitdrukt in de Netflix documentary 'Miss Americana': 'Ik wil van glitter kunnen houden en mij tegelijk verzetten tegen de dubbele standaarden die in onze samenleving gehanteerd worden. Ik wil roze kleren dragen en mijn politieke standpunten delen. Ik denk niet dat deze dingen elkaar moeten uitsluiten.'

- Ik denk dat ik u begrijp.

Montagne de Miel, 30 maart 2021